

واکنش علی اعطا درباره حصارکشی محوطه تئاتر شهر:

آدرس غلط به افکار عمومی داده می شود

به تدریج به یک عرصه عمومی شهری و یک فضای باز شهری تبدیل می شود. ما نباید صورت مساله امروز و کارکرد امروزی این فضا را نادیده بگیریم. و این معنایش این است که ما یا هیچ درکی نسبت به مفهوم عرصه همگانی نداریم و یا اینکه داریم مغلطه می کنیم و آدرس غلط می دهیم. این دومین آدرس غلطی است به افکار عمومی داده می شود.

و سومین آدرس اشتباهی که به آن اشاره کردید، چیست؟

سومین آدرس غلط که به نظر من مهم ترین موضوع هم به شمار می رود، این است که عمده توجیهاتی که برای اجرای این طرح مطرح شده، ناظر بر موضوع آسیب های اجتماعی است. زمانی که من در شورا بودم، وقتی که همین مسائل مطرح می شد، یک بار به مجموعه تئاتر شهر رفتم و از مدیر آن مجموعه خواستم که مواردی را که مطرح می کنند، به من نشان بدهند. به اتفاق به محوطه رفتیم و مواردی را مطرح کردند. کسانی که این را مطرح می کنند که اینجا باید به دلیل آسیب های اجتماعی دورش حصار کشیده شود، توجه نمی کنند که هر فضای شهری عمومی و عرصه عمومی همگانی نیاز به برنامه و مدیریت بهره برداری دارد. در کنار یک بنای ارزشمند با آن کاربری های پراهمیت، اگر فضا را به کل به حال خودش رها کنید، انتظار دارید چه اتفاقی بیفتد؟ چطور به عقل هیچ کدام از این حضرات نرسید که جای حصار کشی، می توانند برای مکان برنامه بهره برداری پیش بینی کنند و طوری برنامه ریزی کنند که متناسب با آن کاربری فرهنگی هنری تئاتر شهر، فعالیت هایی تعریف شود و اتفاق بیافتد؟

خیلی مخفیانه هم این کار را کردند؛ حتی به نظر می آید یک جامد بریت شهری را هم که در این ماجرا هم دست و هم پیمان آنها بود، دور زدند...

بله! و ما هنوز نمی دانیم چه کسی مسئول انجام این کار است؛ اگر وزارت ارشاد مسئولیت این کار را پذیرفته و این کار را انجام می دهد، باید پرسید که با کدام مجوز می خواهد بخشی از عرصه عمومی شهر را تبدیل به حیاط اختصاصی کند؟ اگر هم شهرداری این کار را کرده، به عنوان یک نهاد عمومی مطرح است و شهردار تهران برای شورایی که مردم به اعضایش رای دادند بر سر کار آمده... اگر شهرداری این کار را به سرانجام رسانده، چطور تا روز کلنگ زنی هیچ کس خبر نداشت که اینجا می خواهند چه کار کنند؟ خبر آنلاین

است. شما می بینید که در تشریح این طرح دائما از مفهوم حریم استفاده می شود. ما می دانیم که وزارت میراث فرهنگی برای بناهای تاریخی که در فهرست میراث به ثبت می رسند، تعیین حریم می کند. در همه جای دنیا هم به همین صورت است؛ ولی حریم به معنای یک مرز نامحسوس است که در درون آن مرز و محدوده، یک مجموعه ضوابط خاص به لحاظ کالبدی، بصری و عملکردی اعمال می شود. یعنی در واقع در محدوده حریم، اگر قرار است ساخت و سازی صورت بگیرد، باید طبق ضوابط حریم باشد. فعالیت و کاربری هایی طبق ضوابط حریم است و به لحاظ دید و منظر هم اگر قرار است عناصری اضافه شود، باید طبق آن ضوابط باشد. حریم یک مرز نامحسوس است و اینطور نیست که شما در آن خط محدوده حریم دیوار بسازید! این همه بنا و خانه تاریخی در شهر، تعیین حریم شده و حریمش را روی نقشه ترسیم کرده اند. مگر برای مشخص کردن آن حریم، دیوار کشیدند؟

به هر حال آنها تاکید دارند که در طراحی اولیه تئاتر شهر هم این حصارها پیش بینی شده بوده، این موضوع قابل انکار نیست.

بله و اتفاقا همین دومین آدرس غلط است! این که گفته می شود طرح اولیه تئاتر شهر (معمار هنرمند، مهندس سردار افخمی) یک حصار را پیرامونش پیش بینی کرده بود. خوب بله! این حرف درست است. من هم آن طرح را دیدم و می دانم که در آن زمان چنین حصار پیرامون بنای تئاتر شهر پیش بینی شده بوده ولی متاسفانه به این توجه نمی کنند که عرصه تئاتر شهر و فضاهای پیرامون چهارراه ولیعصر به تدریج طی این سال ها تبدیل به یک عرصه همگانی شهری پراهمیت و دارای ظرفیت های گسترده شده است. زمانی که تئاتر شهر طراحی شده، آن مرز و دیوار نرده ای یا هر چیزی پیرامون آن پیش بینی شد، چرا که اساسا مساله عرصه عمومی به شکل امروزی وارد ادبیات شهری ما نشده بود. به تدریج می بینید که اطراف آن محل کافه ها شکل می گیرد، مراکز فرهنگی و هنری بنا می شود. تعداد دانشکده ها و موسساتی که در حوزه فرهنگی و هنری فعال هستند، افزایش می یابد و تعداد دانشجویان رشته های مربوط به هنر و رشته های مرتبط با موضوعات فرهنگی بیشتر می شود و آنجا کارکردهای دیگری پیدا می کند. یعنی

شنبه ای که گذشت، محمد مهدی اسماعیلی، وزیر ارشاد کلنگ حریم تئاتر شهر را به زمین زد. او در این مراسم تاکید کرد این پروژه باید کم تر از یک سال به نتیجه برسد. طرح حریم شهر تهران که بسیاری آن را حصار جدایی توصیف می کنند منتقدان جدی دارد. گفت و گوی با علی اعطا کارشناس حوزه معماری و عضو هیات ریسه دوره پنجم شورای شهر و یکی از منتقدان را درباره این موضوع می خوانید:

سرانجام از طرح حریم تئاتر شهر رونمایی شد. ارزیابی شما چیست؟

البته به نظر من آنچه طراح می گوید که طرح او حصار کشی نیست و قرار نیست فضای عمومی شهر به نفع گروهی محصور شود چندان مهم نیست. دستور کاری از سوی کارفرما داده شده. مرزی روی نقشه ترسیم شده و گفته شده اینجا دیوار نرده ای ایجاد شود و تمام. یعنی یک کار معماری به این معنا که ایده و اندیشه ای بر اساس یک شناخت و فهم و درک از مساله فضای شهری وجود داشته باشد، در کار نبوده است و این کار، معماری نیست. این کار، اپراتوری است. متاسفانه برخی از همکاران معمار ما تصور می کنند بدنامی بهتر از گمنامی است!

البته در دوره پنجم مدیریت شهری هم طرح حصار کشی از سوی برخی از هنرمندان و مدیران شهری دنبال می شد، درست است؟

بله، این طرح در شورای پنجم هم در شهرداری مطرح بود و اتفاقا همان زمان هم بحث این بود که اینجا یک دیوار نرده ای اجرا شود، اما ما در شورای شهر با این کار مخالفت کردیم و مانع اجرای چنین پروژه ای شدیم که در نتیجه، کار آن زمان متوقف شد و دیگر دنبال نشد. در آن دوره رویکرد ما توسعه عرصه های همگانی و فضاهای شهری بود. در این دوره، این نگاه چندان پر رنگ نیست و اقداماتی در خلاف جهت آن دنبال می شود.

اما طراح تاکید دارد که طرح حصار کشی و حصار کشی نیست...

ما با سه آدرس دهی غلط مواجه هستیم و عملا مغلطه ای در حال رخ دادن است. نخستین آدرس غلط، خلط دو مفهوم حریم و حصار

